

KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

REPUBLICA SLOVENIJA

Številka: 06211-50/2014-17 02012

Datum: 30.7.2014

ANDREJ KRAŠEK, JAVNA AGENCIJA ZA VARSTVO KONKURENCE KRŠITEV ZIntPK- ZAKLJUČNE UGOTOVITVE O POSAMEZNEM PRIMERU

A / Podatki o pričetku postopka (na podlagi prijave, na lastno pobudo, na podlagi zahteve pristojnega organa)

Komisija za preprečevanje korupcije (v nadaljevanju: Komisija) je dne 13.5.2014 prejela prijavo v zvezi z domnevnimi nepravilnostmi pri ravnanju direktorja Javne agencije Republike Slovenije za varstvo konkurence (dalje AVK), Andreja Kraška. Prijavitelj, navaja, da naj bi bil Andrej Krašek v nasprotju interesov, saj naj bi kot direktor AVK sklenil pooblastilno razmerje z odvetnikom Damijanom Pavlinom, pri čemer pa naj bi imel Andrej Krašek, kot fizična oseba, z njim tudi poslovne stike oziroma zasebno poslovno razmerje (pooblastilo za zastopanje v zasebni zadevi).

B / Povzetek dejanskega stanja

B.1. Izvedena dejanja v postopku preverjanja dejstev in okoliščin

Komisija je zaradi razjasnitve dejanskega stanja:

- zaprosila za pojasnila AVK;
- pridobila dve stališči Andreja Kraška o očitkih iz prijave,
- vpogledala v odgovor Komisije družbi Pro plus, d.o.o. (06262-1/2014-21 z dne 17.2.2014),
- vpogledala v Sistemsko načelno mnenje Komisije o najemanju odvetniških storitev št. 06269-2/2012/1 z dne 3.7.2012 ter
- vpogledala v aplikacijo AJPES ter GVIN.

B.2. Ugotovljena dejstva in okoliščine

Iz pridobljenih podatkov in dokumentacije izhajajo naslednja ključna dejstva:

- Odvetnik Damijan Pavlin je bil zastopnik Odvetniške družbe Ošabnik, Klofutar in partnerji o.p. d.o.o. od dne 20.10.2006 do 1.1.2008. Andrej Krašek pa je bil zastopnik omenjene družbe od dne 11.12.2008 do 21.12.2009.
- Andrej Krašek pozna Damijana Pavlina »podobno kot številne druge odvetnike, sodnike, tožilce, pravobranilce iz približno preteklih let«, ko je opravljal poklic odvetnika. Omenjeni stiki, kot

opozarja sam Andrej Krašek Komisiji, niso prešli v osebno sfero v smislu obiskovanja na domu, druženi itd.

- Pred vložitvijo prve tožbe s strani fizičnih oseb - zaposlenih oziroma sodelavcev Pro plus, d.o.o. Andrej Krašek in Damijan Pavlin nista poslovno sodelovala. Šele konec decembra oziroma v začetku januarja, dne 13.1.2014, ga je AVK pooblastila za zastopanje in z njim sklenila tudi dogovor o zastopanju.
- Nato sta AVK ter Andrej Krašek kot fizična oseba v relativno kratkem času aprila prejela dve novi – različni – tožbi. Zoper AVK s podobnim zahtevkom kot v prvi tožbi, zoper Andreja Kraška pa z zahtevkom, da naj mu sodišče prepove omenjati in komentirati postopke, ki jih AVK vodi zoper družbo Produkcija plus, d.o.o. Z odvetnikom se je Andrej Krašek dogovoril, da bo prevzel dokumentacijo na AVK dne 28.4.2014. Iz fotokopij pooblastila izhaja, da je Andrej Krašek kot fizična oseba podpisal pooblastilo odvetniku Damijanu Pavlinu dne 29.4.2014, na isti dan pa je pooblastilno razmerje z istim odvetnikom sklenila tudi AVK. Odvetnik Damijan Pavlin je sklenil z Andrejem Kraškom kot fizično osebo Dogovor o odvetniški nagradi dne 28.4.2014, z AVK pa dne 29.4.2014 (v obeh primerih je odvetnik zabeležil datum sklenitve dogovora dne 28.4.2014, medtem ko je AVK dogovor »so-podpisala« - torej zaključila 29.4.2014, Andrej Krašek kot fizična oseba pa dne 28.4.2014). V času podelitve pooblastila oziroma sklenitve dogovora o odvetniški nagradi je torej Andrej Krašek imel poslovni stik oziroma poslovno razmerje z odvetnikom Damijanom Pavlinom, ki je zastopal istočasno tudi AVK.
- AVK je torej Damijana Pavlina pooblastila v dveh (doslej edinih) pravnih postopkih, v katerih je udeležena AVK. Slednji je bil izbran zaradi njegovih izkušenj na področju gospodarskega in civilnega prava.
- Z odvetnikom Damijanom Pavlinom je AVK torej sklenil dva dogovora: a) Dogovor o odvetniški nagradi z dne 13.1.2014 in b) Dogovor o odvetniški nagradi z dne 29.4.2014. Z Dogovorom sta se stranki dogovorili, da bo odvetnik, namesto sprotnega plačevanja odvetniških storitev, po zaključenem postopku prejel odvetniške stroške, ki jih bo v imenu in za račun stranke izterjal od tožeče stranke Produkcija Plus, d.o.o.
- Pavel Vrabc je v imenu družbe Pro plus, d.o.o., na Komisijo naslovil vprašanje, ali ravnanje poslovodne osebe javnega sektorja, ki za zastopanje javne agencije pooblasti odvetnika, s katerim je bil v preteklosti družbenik zasebne družbe, predstavlja resno korupcijsko tveganje oziroma nasprotje interesov. Komisija je dne 17.2.2014 odgovorila, da je presoja o tem, ali bi lahko prišlo do nasprotja interesov odvisna od **vseh relevantnih okoliščin vsakega konkretnega primera in posameznika posebej**, pri čemer je za presojo bistven zlasti **zasebni interes** uradne osebe (t.j. premoženjska ali nepremoženjska zanj, njene družinske člane ali druge osebe s katerimi je imela ali ima osebne, poslovne ali politične stike) kot samo temu posamezniku lasten interes, ki vpliva ali ustvarja videz, da vpliva na nepristransko in objektivno opravljanje njegovih javnih nalog. Pri tem je poudariti, da lahko o obstoju zasebnega interesa govorimo zgolj v primeru, če je med posamezniki (t.j. uradno osebo in osebo, kateri ravnanje uradne osebe prinese ne/premoženjsko korist) podan stik v smislu **osebnega, poslovnega ali političnega** stika. V kolikor takega stika ni, o zasebnem interesu, kot enemu od temeljnih elementov nasprotja interesov ter v končni fazi o samem nasprotju interesov, **ne moremo govoriti. Komisija ocene, ali je (bil) v opisanem primeru tak stik (poslovni, osebni, politični) vzpostavljen, ni mogla podati, saj ji konkretne okoliščine primera niso bile znane.**
- Komisija je glede nedovoljenih praks v javnem sektorju pri najemanju odvetniških storitev sprejela posebno sistemsko načelno mnenje, iz katerega izhaja, da:
 - o ravnanje funkcionarja, poslovodne oziroma druge uradne osebe, ki za opravljanje storitev pravnega zastopanja in svetovanja subjektu javnega sektorja pooblasti ali sodeluje pri odločanju o podelitvi pooblastila odvetniku, odvetniški pisarni ali odvetniški družbi, s katero ima ali je do nedavnega imela odprto zasebno pooblastilno razmerje, ustreza definiciji nasprotja interesov po ZIntPK;

- o ravnanje odgovorne osebe subjekta javnega sektorja, ki zasebno pooblasti odvetnika, odvetniško pisarno ali odvetniško družbo, ki v istem času opravlja storitve za ta subjekt javnega sektorja, predstavlja realno korupcijsko tveganje oziroma tveganje za nastanek nasprotja interesov in je zato v nasprotju s pričakovano integriteto funkcije ali službe po ZIntPK.

B.3. Relevantno pravo

Zakon o integriteti in preprečevanju korupcije (Uradno prečiščeno besedilo (ZIntPK) (Uradni list RS, št. 69/11)

4. člen (pomen izrazov)

Izrazi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:

10. »uradne osebe« so funkcionarji, uradniki na položaju in drugi javni uslužbenci, poslovodne osebe in člani organov upravljanja, vodenja in nadzora v subjektih javnega sektorja;
12. »nasprotje interesov« so okoliščine, v katerih zasebni interes uradne osebe vpliva ali ustvarja videz, da vpliva na nepristransko in objektivno opravljanje njenih javnih nalog;
13. »zasebni interes uradne osebe« pomeni premoženjsko ali nepremoženjsko korist zanjo, za njene družinske člane in za druge fizične osebe ali pravne osebe, s katerimi ima ali je imela osebne, poslovne ali politične stike;

C / Ocena dejstev in okoliščin z vidika določb ZIntPK

Uvodoma je potrebno poudariti, da svoboda posameznika pri izbiri odvetnika ni brez omejitev; v določenih primerih je z zakonom omejena (bodisi na strani stranke, bodisi odvetnika) zaradi zaščite drugih pravno priznanih vrednot, omejevanja nasprotja interesov ter objektivnega in nepristranskega postopka. Med drugim take omejitve izhajajo tudi iz ZIntPK, v delu, ki od funkcionarjev in javnih uslužbencev pričakuje odgovorno delovanje pri preprečevanju in odpravljanju tveganj, da bi bila oblast, funkcija, pooblastilo ali druga pristojnost za odločanje uporabljena v nasprotju z zakonom, pravno dopustnimi cilji, etiko in integriteto. Po mnenju komisije ravnanje funkcionarja, poslovodne oziroma druge uradne osebe, ki zasebno pooblasti odvetnika, odvetniško pisarno ali družbo, ki že opravlja storitve za subjekt, v katerem je ta oseba odgovorna oseba, predstavlja realna korupcijsko tveganje oziroma tveganje za nastanek nasprotja interesov.

Komisija namreč v več primerih ugotavlja, da odgovorne osebe subjektov javnega sektorja z odvetniki, ki že zastopajo subjekt javnega sektorja, sklepajo pooblastilna razmerja za zastopanje v zadevah, ki se tičejo izvajanja njihove službe (npr. odškodninski zahtevki v zvezi z opravljanjem službe, kazenske ovadbe v povezavi z zlorabo položaja ali pravic v službi, zastopanje pred različnimi nadzornimi organi ali parlamentarnimi preiskovalnimi komisijami ipd.). To pomeni, da odvetnik na eni strani zastopa (brani interese) subjekta javnega sektorja, na drugi strani pa zastopa (brani interese) odgovorne osebe tega istega subjekta, ki se je v določenih postopkih znašla zaradi svojih službenih ravnanj. Ker predstojnik organa javnega sektorja (npr. župan, minister, direktor direktorata, predstojnik javnega zavoda, drugega državnega organa, član uprav podjetja v državni lasti ipd.) ni isto kot sam državni organ ali javno podjetje, so lahko

interesi subjekta javnega sektorja in njegovega predstojnika v posameznem postopku tudi različni, kar predstavlja izrazito korupcijsko tveganje iz vidika zaščite interesa koristi subjekta javnega sektorja. Ker slovenska zakonodaja s področja odvetništva in kodeksi ravnanja tega ne urejajo oziroma na tem področju dopuščajo relativno veliko tveganj, se za ta vprašanja - vsaj kar se tiče javnega sektorja - uporablja ZIntPK.

ZIntPK v 12. točki 4. člena opredeljuje nasprotje interesov kot okoliščine, v katerih zasebni interes uradne osebe vpliva ali ustvarja videz, da vpliva na nepristransko in objektivno opravljanje njenih javnih nalog. Zasebni interes uradne osebe po 13. točki 4. člena ZIntPK pomeni premoženjsko ali nepremoženjsko korist zanjo, za njene družinske člane in za druge fizične osebe ali pravne osebe, s katerimi ima ali je imela osebne, poslovne ali politične stike.

Iz navedenih določb izhaja, da se nasprotje interesov ugotavlja za uradne osebe, med katere po 10. točki 4. člena sodijo tudi poslovodne osebe javnih agencij in nastane tedaj, ko je izkazan zasebni interes uradne osebe, ki vpliva ali ustvarja videz, da vpliva na nepristransko in objektivno opravljanje njenih javnih nalog. Pri ugotavljanju nasprotja interesov je potrebno upoštevati vse okoliščine konkretnega primera, ki lahko kažejo na to, da uradna oseba zaradi svojih zasebnih interesov pristransko in neobjektivno opravlja svoje javne naloge.

Na podlagi vsega navedenega izhaja, da je poslovodna oseba AVK, Andrej Krašek dne 13.1.2014, 28.4.2014 oziroma 29.4.2014 sklenil z odvetnikom Damijanom Pavlinom pooblastilno razmerje oziroma Dogovor o odvetniški nagradi, kar predstavlja časovni okvir (natančneje 28.4. in 29.4.2014), ko je Andrej Krašek kot fizična oseba imel hkrati tudi poslovno razmerje z istim odvetnikom Damijanom Pavlinom. Iz navedenega je zaključiti, da se je Andrej Krašek kot uradna oseba, znašel v okoliščinah, ki pomenijo nasprotje interesov, saj je dne 28. oziroma 29.4.2014 podpisal pooblastilno razmerje in Dogovor o odvetniški nagradi z odvetnikom Damijanom Pavlinom, s katerim pa je imel, kot fizična oseba, istočasno tudi **poslovni stik**.

Pri uradni osebi, Andreju Krašku, se **zasebni interes** kaže v tem, da je kot podpisnik izvršilnega akta – pooblastila oziroma dogovora omogočil pridobitev tako nepremoženjske (v obliki referenc glede zastopanja državnega organa v pravnih postopkih) oziroma morebiti premoženjske (v kolikor bo spor rešen v korist tožene stranke. Identificirani zasebni interes Andreja Kraška je pri tem, glede na to, da je podpisal izvršilni akt, ni pa sodeloval v postopku obravnave oziroma odločanja o dodelitvi te pravice (oziroma vsaj Komisija nima tega podatka), **ustvarjal videz**, da vpliva na njegovo nepristransko in objektivno opravljanje njegovih javnih funkcij. Omenjeni videz pristranskega in subjektivnega ravnanja pri podpisu izvršilnega akta pa je zunanje okolje **dejansko identificiralo, saj je o tem Komisija na to temo prejela prijavo**.

Andrej Krašek bi v omenjenem primeru, pred podpisom predmetnega dogovora oziroma pooblastilnega razmerja, moral o okoliščinah nasprotja interesov v skladu s 38. členom ZIntPK in Sistemskim načelnim mnenjem Komisije glede dolžnosti izogibanja nasprotju interesov pri odločanju na svetih javnih zavodov in podobnih kolektivnih organov subjektov javnega sektorja št. 06211-9/2012/24 z dne 3.7.2012 ter Sistemskim načelnim mnenjem glede nedovoljenih praks v javnem sektorju pri najemanju odvetniških storitev, št. 06269-2/2012-1 z dne 3.7.2012, obvestiti člane Sveta agencije, kateri bi morali v 15-ih dneh odločati o obstoju nasprotja interesov, oziroma se samoizločiti, podpis izvršilnih aktov pa prepustiti drugi pooblaščenici osebi, česar pa slednji ni storil. Omenjeno je storil šele na 9. redni seji sveta agencije z dne 12.6.2014. Z opustitvijo omenjenega dolžnega ravnanja je storil prekršek v skladu s 10. točko 1. odstavka 77. člena ZIntPK.

D / Predlog senatu komisije in utemeljitev predloga:

Glede na navedeno SNAP predlaga, da:

- se umesti primer v obdobjno poročilo o nasprotju interesov;
- predlaga pričetek hitrega prekrškovnega postopka zoper Andreja Kraška, direktorja AVK, saj kot uradna oseba ni upošteval določbe 38. člena ZIntPK in o okoliščinah nasprotja interesov ni obvestil ostalih članov Sveta AVK - takšna opustitev dolžnega ravnanja pa predstavlja prekršek po 10. odstavku 77. člena ZIntPK,
- opozori AVK o ugotovitvah glede nasprotja interesov,
- obvestilo prijavitelju o ugotovitvah.

Pripravil:

dr. Jure Škrbec, nadzornik za nasprotje interesov

Senat komisije je na podlagi vpogleda v vsebino zadeve na seji dne 7.8.2014 sprejel sklep, da se v zadevi št. 06211-50/2014 sprejmejo zaključne ugotovitve o posameznem primeru in se obravnavani primer vključi v obdobjno poročilo o nasprotju interesov. Pooblaščenim uradni osebi se predlaga preučitev pogojev za uvedbo postopka o prekršku zoper uradno osebo, zaradi kršitve določb ZIntPK o dolžnem izogibanju nasprotju interesov. Hkrati se o ugotovitvah glede nasprotja interesov obvesti Javno agencijo RS za varstvo konkurence. O ukrepih oziroma postopanjih se obvesti tudi prijavitelja.

Senat komisije je odločal v sestavi: Boris Štefanec (predsednik), dr. Igor Lamberger (namestnik predsednika), Alma Sedlar (namestnica predsednika).

Odločitev je bila sprejeta: SOGLASNO.

Komisija naslovnika/e posebej opozarja na dolžnost varovanja osebnih podatkov in na zaščito interesov postopka Komisije oziroma varovanje postopkovne tajnosti v tej zadevi. Razkritje podatkov nepooblaščenim tretjim osebam ali javnosti pomeni Kaznivo dejanje Kršitve tajnosti postopka po 287. členu KZ-1

Boris Štefanec
PREDSEDNIK

Vložiti:

- zbirka dok. gradiva.

